

Styrets årsberetning og regnskap 2018

Illustrasjon: JM Norge/Diakrit

Miljømerking
Norge

Styrets årsberetning 2018

Stiftelsen Miljømerking i Norge (Miljømerking) er en stiftelse som myndighetene opprettet i 1989. Miljømerking forvalter de to offisielle miljømerkene Svanemerket og EU Ecolabel i Norge.

Virksomheten

Svanen er en nordisk miljømerkeordning, og Miljømerking har søsterorganisasjoner i Sverige, Danmark, Finland og Island. Merkeordningen EU Ecolabel inngår som en del av EØS-avtalen.

Miljømerkene skal gjøre det enkelt for forbrukere og innkjøpere å ta gode miljøvalg. Miljømerking er derfor også et godt verktøy for produsenter og importører som vil ta miljøansvar, og som ønsker å kommunisere dette.

Kravene for å kunne miljømerke et produkt er basert på livssyklusvurderinger, og alle relevante miljøaspekt vurderes, fra råvare – til produksjon – via bruk – til avfallshåndtering. Miljømerking stiller strenge krav til energieffektivitet, til kjemikalier og materialer som brukes, og til god holdbarhet. Krav utvikles i åpenhet og vedtas av en uavhengig instans.

Når en vare eller en tjeneste skal miljømerkes, må produsenten dokumentere at alle kravene er oppfylt. Miljømerking kontrollerer opplysningene, og foretar også kontroll hos produsenten.

Kravene har som hovedregel en gyldighet på 3–5 år, deretter fastsettes nye skjerpede krav for å sikre utvikling og miljøforbedring innen produktområdet.

Styrende organer

Virksomheten ledes av et styre som består av ni medlemmer oppnevnt av Barne og likestillingsdepartementet, miljømyndighetene, Næringslivets Hovedorganisasjon, Hovedorganisasjonen Virke,

Landsorganisasjonen i Norge, Forbrukerrådet, handelskjedene, miljøorganisasjonene og de ansatte i Miljømerking.

Det er avholdt seks styremøter i Norge og tre møter i Nordisk Miljømerkingsnemnd (NMN) i 2018.

Posisjon

Svanemerket har høy kjennskap (94 prosent) og en sterk posisjon i markedet.

Miljømerking går inn på stadig flere produktområder. I 2018 ble det vedtatt miljømerkingskrav for to nye produktgrupper; skismøring og drikkevareemballasje. I tillegg ble flere produktgrupper utvidet med nye produktområder i 2018. Produktgruppen Investeringsfond er utvidet med grønne obligasjoner utstedt av offentlige instanser. Produktgruppen oppladbare batterier er utvidet med nødladere (powerbanks). Kosmetiske produkter er utvidet med kosmetikkliknende produkter som ikke omfattes av EUs kosmetikkforordning. Produktgruppen rengjøringsmidler er utvidet med produktområdene rengjøringsmidler som benyttes utendørs (husvask og terrassevask) og rengjøringsmidler for tekstile gulv. Produktgruppen kjemiske byggprodukter er utvidet med ankermasse.

Det er vedtatt reviderte og skjerpede krav til fem produktgrupper i 2018; håndoppvaskmidler, tekstilservice/vaskerier, oppladbare batterier og nødladere, rengjøringsmidler og engangs batterier.

Per 31.12.2018 var det 832 Svanelisenser med gyldighet for Norge, hvilket er en oppgang på 50 lisenser og 6,4 prosent i forhold til 31.12.2017. Den største økningen er innenfor produktgruppene rengjøringsmidler, møbler og inventar, tekstiler og investeringsfond.

Produktgruppene kosmetiske produkter og dagligvarebutikker har størst nedgang i antall lisenser. Nedgangen skyldes utløpt gyldighetstid for aktuelle lisenser grunnet reviderte og skjerpede krav til produktgruppene.

30 av 60 produktgrupper opplevde i 2018 en vekst i antall lisenser med gyldighet for Norge. For 25 produktgrupper var det ingen endring, mens 5 produktgrupper opplevde en nedgang i antall lisenser.

Per 31.12.2018 var det 11 gyldige norske EU Eco-label lisenser, hvilket er en nedgang på 1 lisenser i forhold til året før. Dette skyldes utløpt gyldighetstid for en lisens grunnet reviderte og skjerpede krav.

På det norske markedet var det 23 998 svanemerkede varer og tjenester ved utgangen av 2018, hvorav 11 378 var tonerkassetter. Eksklusiv tonerkassetter var det 12 620 svanemerkede produkter og tjenester på det norske markedet ved utgangen av 2018. Ved utgangen av 2017 var det 18 400 svanemerkede varer og tjenester i Norge, hvorav 8 296 var tonerkassetter og 10 140 var innen øvrige produktgrupper.

Størst økning i 2018 hadde tonerkassetter, med over 3 000 produkter. Kopi- og trykkpapir, gulv, tekstiler, møbler, innendørs maling og lakk samt kjemiske byggprodukter følger deretter som produktgruppene med størst økning i antall lisensierte produkter.

Eksklusiv tonerkassetter var det en økning på 2 480 svanemerkede varer og tjenester på det norske markedet i 2018, hvilket tilsvarer en økning på 24 prosent.

Miljømerking i Norge

Virksomheten holder til i Henrik Ibsens gate 20 i Oslo. Totalt har 31 personer vært ansatt i Miljømerking i hele eller deler av 2018. Ingen ansatte sluttet i 2018, mens to personer ble ansatt. Tre ansatte har hatt fødselspermisjon i deler av 2018. Gjennomsnittlig antall ansatte i 2018 var 29,8 og antall årsverk var 28,15.

I tillegg jobber senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen ved det norske kontoret. Han ivaretar internasjonale spørsmål for Nordisk Miljømerking, samtidig som han er styreleder for Global Ecolabelling Network (internasjonal forening for type 1 miljømerkingsorganisasjoner, definert av ISO 14024 standarden). Hans stilling dekkes av den nordiske bevilgningen fra Nordisk Ministerråd, midler fra GEN og oppdragsinntekter. Han inngår i beregningene for sykefravær, papirforbruk, strømforbruk og avfall, men ikke i øvrige beregninger under likestilling, flyreiser og CO2-utslipp fra flyreiser.

Arbeidsmiljø

De ansatte har stor mulighet til å påvirke egen arbeidssituasjon. De ansatte oppnevner ett medlem til Miljømerkings styre, velger verneombud, og har en egen sports og velferdskasse. Miljømerking har tilbud om bedriftshelsetjeneste, og det gjennomføres medarbeidersamtaler med alle ansatte. Miljømerking var IA-bedrift i 2018.

De største utfordringene i arbeidsmiljøet er arbeidsmengden og stillesittende arbeid foran dataskjerm. Alle ansatte har heve og senkebord og tilpassede kontorstoler. Fysioterapeut har utarbeidet tips til pauseøvelser og har også gjennomgang av arbeidsplass med nyansatte som ønsker det.

De ansatte oppfordres til å gjennomføre korte pauseøvelser i løpet av arbeidsdagen, og to ganger i uken er det tilbud om en kort fellesrunde med pauseøvelser.

Det legges stor vekt på god dialog mellom leder og den ansatte for å sikre riktig prioritering av arbeidsoppgaver og tilpasning av arbeidsmengde i hektiske perioder for den ansatte.

Sykefraværet i 2018 var 4,2 prosent. Langtidsfraværet (over åtte uker) utgjorde 2,6 prosent og korttidsfraværet 1,6 prosent. Sykefraværet har gått opp sammenlignet med 2017 da sykefraværet var 2,7 prosent, med et langtidsfravær på 1,3 prosent og korttidsfravær på 1,4 prosent. I 2016 var sykefraværet 2,4 prosent, langtidsfraværet 0,7 prosent og korttidsfraværet 1,7 prosent. Sykemeldte personer er fulgt opp i tråd med IA-avtalen, og Miljømerking har løpende kontakt med de sykemeldte med sikte på tilrettelegging og mål om at de skal raskest mulig tilbake i arbeid.

Ingen sykefravær skyldes forhold på arbeidsplassen. Arbeidsmiljøet er godt og følges opp løpende. Tiltak for ytterligere forbedringer iverksettes ved behov.

HMS-systemet bidrar til et godt arbeidsmiljø. Verneombud, brannansvarlig og økonomisjef gjennomfører en årlig vernerunde der elsikkerhet, brannfeller og rømningsveier blir gjennomgått.

Likestilling

Kvinneandelen i 2018 var 64 prosent når man regner ut fra gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av året og 64 prosent regnet ut fra antall årsverk. I 2017 var tilsvarende tall 65 prosent og 64 prosent.

Miljømerking har kvinnelig direktør og kvinnelig nestleder. En kvinnelig ansatt og tre mannlige ansatte har jobbet deltid i hele eller deler av 2018. I 2017 var tilsvarende tall en kvinnelig ansatt og en mannlige ansatt.

Gjennomsnittslønnen (forutsatt full stilling) til kvinner var 104 prosent av gjennomsnittslønnen

til menn i 2018. Lønnsforskjellene i Miljømerking skyldes ulikt ansvar og ulik ansiennitet.

Miljømerkings styre hadde kvinnelig styreleder og mannlige nestleder ved utgangen av 2018. Fem av ni styremedlemmer ved utgangen av 2018 var kvinner, hvilket tilsvarer 56 prosent.

Diskriminering

Miljømerking arbeider for mangfold blant de ansatte og tolererer ikke noen form for diskriminering eller trakassering på arbeidsplassen. Varslingsrutiner er beskrevet i HMS-håndboken. Ingen varsler er motatt i 2018. Kontorlokalene er tilgjengelig via heis og har toalett tilpasset rullestolbrukere.

Ytre miljø

De største miljøpåvirkningene ved Miljømerkings virksomhet kommer fra reising, kontorlokalenes energiforbruk, papirforbruk, innkjøp og avfall.

Telefonmøter, videomøter og flyreiser

For å redusere antall flyreiser, har de nordiske kontorene brukt alternative møteformer helt siden 1999 da telefonkonferanser ble tatt i bruk. I 2005 ble videokonferanser tatt i bruk. De seneste årene har de nordiske Svanekontorene brukt Microsoft Lync og Skype aktivt til både nordiske videomøter og kundemøter. Disse videomøtene både supplerer og gradvis erstatter de mer tradisjonelle videokonferansene.

Antall flyreiser (tur/retur) gikk ned fra 131 reiser i 2017 til 120 reiser i 2018. Antall flyreiser per ansatt gikk ned fra 4,7 i 2017 til 4 i 2018, hvilket gir en nedgang på 15 prosent. Årlige flyreiser per ansatt er redusert med 63 prosent siden måling av antall flyreiser ble startet i 1999, fra 10,9 reiser per ansatt til 4 i 2018.

Utslipp av CO₂ som følge av flyreiser i 2018 er beregnet til ca. 24,6 tonn, mens utslipp fra bilbruk er beregnet til 0,5 tonn. Dette gir fly og bilutslipp på 843 kg CO₂ per ansatt i 2018. Dette er en reduksjon på 18 prosent sett i forhold til 2017. Vi

samarbeider med eksterne kontrollinstanser ved gjennomføring av kontrollbesøk i fjerne strøk. Dette har redusert behovet for enkelte lengre flyreiser. Det er kjøpt klimavoter fra EUs kvotesystem (EUA) tilsvarende 50 tonn CO₂.

Miljømerking har innendørs sykkelparkering for de ansatte, men ingen parkeringsplasser for biler. De ansatte bruker kollektivtransport, sykler eller går til og fra jobb.

Papirforbruk

Papirforbruket er redusert med 77 prosent i perioden 1999–2018, fra 224 000 ark i 1999 til 50 600 i 2018. I samme periode er antall ansatte nesten doblet. Papirforbruket falt fra 59 550 ark i 2017 til 50 600 ark i 2018, en reduksjon på 15 prosent.

Papirforbruket var 1 644 ark per ansatt i 2018, en reduksjon på over 20 prosent sammenlignet med 2017.

Energiforbruk lokaler

Energiforbruket inklusive andel av felles strømforbruk var 136 960 kwh eller 4 450 kwh per ansatt i 2018. Totalt energiforbruk i 2018 gikk opp med 30 prosent sammenlignet med 2017. Strømbruken per ansatt i 2018 gikk opp med 22,4 prosent sammenlignet med 2017. Det er spesielt andel av felles strømforbruk for bygget som økte i 2018. Strømforbruk fra egen strømmåler gikk noe ned i 2018.

Alle kontorer har egen strømbryter. For å redusere strømforbruket ytterligere er egne strømbrytere/grenuttak installert på alle arbeidsplasser slik at stand by strøm koples ut når de ansatte ikke er på jobb. Det er skiftet til LED-pærer der det er mulig.

Innkjøp

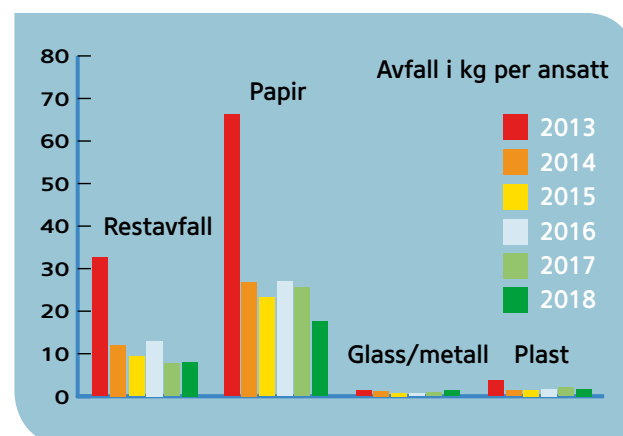
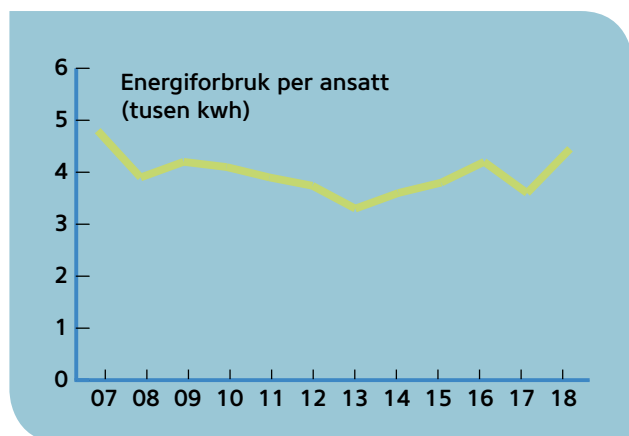
Miljømerking kjøper miljømerkede varer og tjenester når det er tilgjengelig og bruker blant annet svanemerkede heve og senkebord, kontorstoler, møteromsstoler, møtebord, multifunksjonsskriver og kopipapir. Trykksaker bestilles fra svanemerke- de trykkerier, og kontorlokalene blir rengjort av et svanemerket rengjøringsbyrå.

Miljømerking velger svanemerkede hoteller på tjenestereiser og svanemerkede konferanseanlegg ved større kundearrangementer og seminarer. Miljømerkede produkter foretrekkes ved innkjøp av gaver og profileringsartikler, og økologiske produkter foretrekkes ved bevertning.

Avfallshåndtering

Miljømerking har kildesortering av papir, matavfall, glass/metall og plast. Miljømerking veier alt avfall fra kildesorteringen. Elektronisk avfall sendes til gjenvinning. Overskuddsmøbler selges eller gis bort.

Fra 2017 til 2018 har det vært en nedgang på 7 prosent for total avfallsmengde. Det største fallet er for papir som viser en nedgang på 27 prosent. Restavfall har en økning på 12 prosent, mens ma-

tavfall har en økning på 15 prosent. Glass/metall og plast har henholdsvis en økning på 70 prosent og en nedgang på 12 prosent, men avfallsmengden fra disse to fraksjonene utgjør en veldig liten andel av total avfallsmengde. Kildesorteringsgraden som viser hvor stor andel av det totale avfallet som er

kildesortert, var i 2018 på 82 prosent, mot 85 prosent i 2017.

Avfallsmengder per ansatt i 2018 er; papir 17,6 kg, matavfall 15,3 kg, restavfall 8,1 kg, glass/metall 1,4 kg og plast 1,7 kg.

Styret i Stiftelsen Miljømerking i Norge

Fra venstre: Elin Vestrum, Leif Belsvik, Marianne Tvermyr, Annabelle Lefébure-Henriksen, Inge Erlend Næsset, Lucie Katrine Sunde-Eidem, Maren Esmark (vara for Håkon Lindahl), Anita Winsnes, Kenneth Sandmo, Renathe Jenssen

Redegjørelse for årsregnskapet

Miljømerking er en non-profit organisasjon. Etter underskudd i 2015 og 2016, som del av en bevisst strategi og satsing for å snu trenden med fallende lisensinntekter, har regnskapene for både 2017 og 2018 gitt et overskudd. Overskuddet for 2018 er kr 769 944. Dette er vesentlig bedre enn budsjettert og skyldes både høyere inntekter og lavere kostnader enn antatt. Aktiviteter og prosjekter med budsjetterte kostnader på 900 000 kr er forskjøvet fra 2018 til 2019. Disse kostnadene ventes å påløpe i 2019 og vil påvirke resultatet i 2019.

Foretakets utsikter og fortsatt drift

Miljømerking har i 2018 introdusert miljømergingskrav for flere nye produktområder som vi håper på gjennomslag for i årene som kommer.

Tilgangen av nye søknader er fortsatt god. Fakturerte søknads- og kontrollavgifter økte med 3,4 prosent i 2018. Vi går inn i 2019 med en god beholdning av søknader under behandling og forventer god tilgang av nye søknader i 2019. Både antall lisenser og antall svanemerkede produkter på det norske markedet har økt i 2018. For flere produkt-

grupper med skjerpede krav, er fornyelser gjennomført med godt resultat. For rengjøringstjenester har antallet lisenser økt da helt nye aktører har søkt og fått lisens etter de reviderte og skjerpede kravene.

De årlige lisensinntektene falt hvert år i perioden 2012 – 2015, men fra 2016 har lisensinntektene økt hvert år. Økningen for 2016 og 2017 var på henholdsvis 5 og 8 prosent. Økningen fra 2017 til 2018 var på 9 prosent. Vi forventer en økning i lisensinntektene også i 2019.

Svanen har høy kjennskap og en sterk posisjon i markedet. Kjennskapen til Svane har økt fra 90 prosent i 2017 til 94 prosent i 2018. Kjennskapen til EU Ecolabel var 23 prosent i 2018, mot 22 prosent i 2017.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Miljømerkings eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat for 2018. Styret bekrefter at årets resultat og framtidsutsiktene viser at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2018 er satt opp under denne forutsetning.

Oslo, 30.04.2019

Lucie Katrine Sunde-Eidem (styreleder)

Kenneth Sandmo (nestleder)

Marianne Tvermyr

Håkon Lindahl

Elin Vestrum

Leif Belsvik

Annabelle Lefébure-Henriksen

Inge Erlend Næsset

Renathe Jenssen

Anita Winsnes (direktør)

Resultatregnskap

	Note	2018	2017
Inntekter			
Statstilskudd	1, 2	11 530 000	11 238 000
Avgifter Svanemerket	1, 3	20 789 216	18 409 426
Avgifter EU Ecolabel	1, 3	845 556	1 032 990
Nettverk for miljømerket innkjøp	1	822 310	853 000
Andre inntekter	1, 4	71 933	1 396 543
Sum driftsinntekter		34 059 015	32 929 959
Driftskostnader			
Kommunikasjon/markedsføring		2 093 361	1 185 078
Lønn og sosiale kostnader	1, 4, 5, 6	25 109 539	23 881 307
Honorarer	4, 5	1 561 575	1 188 947
Reiser og andre personalkostnader	1, 4	891 025	1 456 939
Maskiner og inventar	1	158 156	522 582
Andre driftskostnader		3 371 741	3 102 569
Avskrivninger	1, 9	14 784	-
Tap på fordringer	1, 10	153 506	21 572
Sum driftskostnader		33 353 687	31 358 994
Driftsresultat		705 328	1 570 965
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	7, 8	120 160	129 058
Finanskostnader	7, 8	55 543	22 667
Netto finansposter		64 617	106 391
Årsoverskudd		769 945	1 677 356
Disponering av årsoverskuddet			
Avsatt til annen egenkapital		769 945	1 677 356
Overført fra annen egenkapital		-	-
Sum disponert		769 945	1 677 356

Balanse per 31. desember

	Note	2018	2017
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	1, 9	162 612	-
Sum anleggsmidler		162 612	
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	1, 3, 4, 7, 10	579 849	1 134 153
Forskuddsbetalte kostnader		155 885	121 393
Andre kortsiktige fordringer		226 650	114 108
Sum fordringer		962 384	1 369 654
Bankinnskudd og kontanter	11	14 054 788	13 532 977
Sum omløpsmidler		15 017 172	14 902 631
Sum eiendeler		15 179 784	14 902 631
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Grunnkapital		274 000	274 000
Sum grunnkapital		274 000	274 000
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital		8 880 884	8 110 939
Sum opptjent egenkapital		8 880 884	8 110 939
Sum egenkapital		9 154 884	8 384 939
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	7	625 163	1 218 205
Skyldige offentlige avgifter	11	2 020 644	1 958 455
Påløpte feriepenger		2 279 200	2 087 179
Påløpte kostnader		153 504	9 621
Annen kortsiktig gjeld	1,3	946 389	1 244 232
Sum kortsiktig gjeld		6 024 900	6 517 692
Sum gjeld		6 024 900	6 517 692
Sum egenkapital og gjeld		15 179 784	14 902 631

Oslo, 30.04.2019

Lucie Katrine Sunde-Eidem (styreleder)

Kenneth Sandmo (nestleder)

Marianne Tvermyr

Håkon Lindahl

Elin Vestrum

Leif Belsvik

Annabelle Lefébure-Henriksen

Inge Erlend Næsset

Renathe Jessen

Anita Winsnes (direktør)

Noter til årsregnskapet 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak. Regnskapet er basert på de grunnleggende regnskapsprinsipper som sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet.

Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt inntektsføres når den er opptjent. Statstilskudd inntektsføres i året tilskuddet gjelder, søknadsavgifter i takt med søknadsbehandlingen, aconto årsavgifter i inneværende år med avregning i påfølgende år og deltakeravgifter i Nettverk for miljømerket innkjøp inntektsføres det året deltakelsen gjelder. Andre inntekter inntektsføres når de er opptjent. Kostnader føres i samme periode som tilhørende inntekt inntektsføres.

Miljømerking er ikke skattepliktig.

Forsikret pensjonsforpliktelse er ikke balanseført, kostnaden er lik premien. Leieavtaler er ikke balanseført.

Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. PCer og mobiler kostnadsføres. Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres.

Balanseføringen av ikke betalte søknadsavgifter hvor saksbehandling ikke er sluttført er hensyntatt ved beregning av lagerbeholdning (annen kortsiktig gjeld) og kundefordringer. Tilsvarende prinsipp ble ikke brukt i årsregnskapet for 2017, se note 3 for nærmere beskrivelse.

Rene refusjoner i 2018 er nettoført i årsregnskapet. Tilsvarende prinsipp om nettoføring ble ikke brukt i årsregnskapet for 2017, se note 4 for nærmere beskrivelse.

Årsregnskapet for øvrig er avlagt etter samme prinsipper som i foregående år.

Note 2 Offentlige tilskudd

I 2018 har Miljømerking mottatt kr 10 330 000 i driftstilskudd fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og kr 1 200 000 i driftstilskudd fra Miljødirektoratet. Driftstilskuddet fra BLD går også til forvaltningen av det europeiske miljømerket EU Ecolabel.

Note 3 Periodisering og balanseføring av søknadsavgifter

Søknadsavgifter inntektsføres i takt med saksbehandling.

Kr 946 389 av fakturerte og betalte søknadsavgifter per 31.12.2018 er overført fra 2018 til 2019 når søknadsbehandlingen forventes å skje. Beløpet står oppført i balansen under annen kortsiktig gjeld per 31.12.2018. Overføring av fakturerte søknadsavgifter fra 2017 til 2018 var kr 1 244 232.

Prinsipp er endret i 2018 ved at fakturerte søknadsavgifter som ikke er betalt pr. 31.12.2018 og hvor

saksbehandling ikke er slutført, totalt kr 84 278, ikke inngår i balansen i det overførte beløpet under annen kortsiktig gjeld på kr 946 389. Tilsvarende er kundefordringer justert tilsvarende ned med kr 84 278 pr. 31.12.2018. Tilsvarende nettoføring er ikke gjort for 2017.

Note 4 Andre inntekter og refusjoner

I posten inngår prosjekt- og oppdragsinntekter på kr 68 933 og diverse inntekter på kr 3 000.

Rollen som senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen, er en nordisk rolle som finansieres av Föreningen Nordisk Miljömärkning (på grunnlag av bevilgningen fra Nordisk Ministerråd). Oppdragsinntekter som rådgiveren genererer og kompensasjon fra Global Ecolabelling Network kommer til fradrag i refusjonene fra Föreningen

Nordisk Miljömärkning. Senior rådgiver genererte i 2018 kr 69 133 i oppdragsinntekter for et oppdrag i Tyrkia. Øvrige inntekter som anses som rene refusjoner er nettoført i årsregnskapet. Andre inntekter er nedjustert med kr 1 069 180, som tilsvarer ren refusjon av lønn, sosiale kostnader og reiser fra Föreningen Nordisk Miljömärkning og Global Ecolabelling Network. Tilsvarende er lønnskostnader og reiser i årsregnskapet redusert tilsvarende. Tilsvarende nettoføring ble ikke gjort i 2017. Totale refusjoner og oppdragsinntekter forbundet med rollen senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen var kr 1 138 313 i 2018.

Pr. 31.12.2017 var det oppført en kundefordring på kr 340 938 for Tyrkia-prosjektet. Dette var opptjente inntekter som ikke var fakturert pr. 31.12.2017. Disse inntektene ble fakturert og betalt i 2018.

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger og styrehonorar	19 333 152	18 478 769
Arbeidsgiveravgift	3 079 124	2 935 297
Pensjonskostnader	2 316 418	2 057 897
Andre lønnsrelaterte ytelser	380 845	409 344
Sum	25 109 539	23 881 307

Gjennomsnittlig antall ansatte	29,78	28,90
Antall årsverk	28,15	27,44

Ytelser til ledende personer og regnskapsfører 2018

	Direktør	Styret	Regnskapsfører
Lønn/honorar	1 095 663	223 866	172 369
Pensjonspremie	127 662		
Annet	10 913		
Sum	1 234 238	223 866	172 369

Kostnadsført godtgjørelse til revisor 2018

	2018	2017
Revisjon	33 205	57 350
Andre tjenester	4 525	9 467
Sum godtgjørelse til revisor	37 730	66 817

Merverdiavgift er ikke inkludert i regnskapsfører- eller revisjonshonoraret.

Note 6 Pensjoner

Miljømerking er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordning er ytelsesbasert og tilfredsstillende kravene i denne lov.

Miljømerking har en kollektiv pensjonsforsikring som omfatter alle 32 ansatte. Ordningen er ytelsesbasert og gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår,

lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene knyttet til ordningen er dekket gjennom Statens Pensjonskasse. De ansatte blir trukket 2 % av bruttolønnen som egen-/medlemsandel til pensjonsordningen. Årets pensjonspremie på kr 2 725 942 er regnskapsført som pensjonskostnad, av dette er kr 409 524 egen-/medlemsandel fra de ansatte. Miljømerking har ikke pensjonspremfond.

Årets netto pensjonskostnad	2018	2017
Årets pensjonspremie til kollektiv ordning	2 725 942	2 430 802
Egen-/medlemsandel	-409 524	-372 905
Arbeidsgiveravgift	326 615	290 163
Årets netto pensjonskostnad	2 643 033	2 348 060

Note 7 Utenlandsk valuta

Fordringer og gjeld av vesentlig størrelse i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kurstap knyttet til salg og kjøp i utenlandsk valuta føres som inntekt (finansinntekter) og kostnad (finanskostnader).

Note 8 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter	2018	2017
Renteinntekter fra bankinnskudd	89 116	78 219
Valutagevinst	30 484	50 279
Annen finansinntekt	560	560
Sum finansinntekter	120 160	129 058

Finanskostnader	2018	2017
Valutatap	55 403	22 161
Annen finanskostnad	140	506
Sum finansinntekter	55 543	22 667

Note 9 Varige driftsmidler

Ved innkjøp av varige driftsmidler vurderes det basert på innkjøpets art om investeringen skal aktiveres og avskrives eller om den skal kostnadsføres. I 2017 ble alle innkjøp av varige driftsmidler basert på innkjøpets art kostnadsført. Tidligere år er varige driftsmidler kostnadsført.

Varige driftsmidler	Maskiner	Driftsløsøre	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2018	0	0	0
Tilgang	0	177 396	177 396
Avgang	0	0	0
<hr/> Anskaffelseskost 31.12.2018	<hr/> 0	<hr/> 177 396	<hr/> 177 396
 Akkumulerte avskrivninger 01.01.2018	 0	 0	 0
Avskrivninger 2018	0	14 784	14 784
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2018	0	14 784	14 784
<hr/> Balanseført verdi 31.12.2018	<hr/> 0	<hr/> 162 612	<hr/> 162 612

Note 10 Kundefordringer

Kundefordringer er oppført til pålydende verdi etter fradrag for avsetning til antatt tap og fradrag for søknadsavgifter som er fakturert, men ikke betalt eller saksbehandlet pr. 31.12.2018.

Avsetning til mulige tap per 31.12.2018 er kr 121 949 mot kr 21 572 per 31.12.2017.

Note 11 Bundne midler

I posten for bankinnskudd og kontanter pr. 31.12.2018 inngår bundne skattetrekksmidler med kr 1 040 243 og husleiedepositum med kr 1 271 936.

Bundne bankinnskudd	2018	2017
	2 312 179	2 327 844

Til styret i Stiftelsen Miljømerking i Norge

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Miljømerking i Norges årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 30. april 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Rita Granlund
Statsautorisert revisor

Svanemerket og FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å bekjempe ulikhet og fattigdom, beskytte kloden og stanse klimaendringene innen 2030. Svanemerket bidrar aktivt til å nå 11 av de 17 bærekraftsmålene. Likevel er det mål 12, «sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre», som er viktigst for oss.

Dette er noen av måtene vi bidrar til å nå mål 12 på:

- Krav til økt bruk av fornybare råvarer og effektiv utnyttelse av råvarer, energi og vann i produksjonen av svanemerkede produkter bidrar til mer bærekraftig ressursbruk
- Strenge kjemikaliekraav sikrer mindre bruk av problemkjemi
- Reduserer avfallsmengden ved å fremme gjenbruk av materialer og stille strenge kjemikaliekraav som gjør at materialene kan resirkuleres
- Svanemerket er et godt verktøy for å sikre bærekraftige, offentlige anskaffelser

Sirkulær økonomi

Svanemerkets formål er å redusere forbrukets samlede miljøbelastning. Derfor er kravene satt ut fra en vurdering av alle relevante miljøproblemer i hele produktets livssyklus – fra råvarer til produksjon, bruk, avfall og resirkulering. Dette sykliske perspektivet passer godt sammen med den sirkulære økonomien. Følgende seks områder er viktige for Svanemerket:

- Et skift over til bruk av fornybare, resirkulerte og bærekraftige råvarer
- Strenge kjemikaliekraav slik at miljøgifter går ut av sirkulasjon
- Redusert bruk av ressurser og energi
- Kvalitetskraav og levetid
- Produktdesign, demontering og mulighet for å reparere
- Økt gjenbruk og optimal avfallshåndtering

